Adjdournment Motion

re : Strike by the Employees of public Under Takings at Bangalore.

† ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಿಂದ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿರತಕ್ಕ ಗಂಭೀರವಾದ ಒಂದು ವಾತಾವರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸುಮಾರು ೧ ಲಕ್ಷದ ೨೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಕಳೆದ ೭೦ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿ ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಲು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಹನೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಿಂದ್ದಾಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆಗೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯಬಹುದೇನೋ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು ಈ ವಿಷಯ....it must **be** a matter relating to a **specific** issue ಎಂದು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧ ಲಕ್ಷದ ೨೦ ಸಾವಿರ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ೭೦ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮುಷ್ಕರಹೂಡಿ ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುವಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಇಂಥಾ ದಾರುಣವಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಅವರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಾಯಕರೆಲ್ಲರೂ ಎಚ್. ಎ. ಎಲ್. ನ Employees Union building ನಲ್ಲಿ ಕೂತು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಹಟಮಾರಿತನದಿಂದ ಕೂತಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಡಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್‌ರವರು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೌದು, ಅವರು ಜಂಟಿ ಕ್ರಿಯಾರಂಗ ಕನ್‌ವೀನರ್ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾತುಕತೆಯ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಪ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೊರಗಡೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಂತಾಗ ಏಕಾಏಕಿ ಒಂದು ಕಾರ್ ಲೋಡ್ ಜನ ಬಂದು ಸೋಡಾ ಬಾಟಲ್‌ನ್ನು ಎಸೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಟಲ್ ಸಿಡಿದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಒಂದು ಬಾಟಲ್ ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ತುಂಬಾ ನೋವಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಬಾಟಲ್ ಸಿಡಿದಿಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಬಾಟಲ್ ಹೊಡೆತ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರು ಅವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಗುಂಡಾಗಳು ಕೆಲವು ಸೋಡಾ ಬಾಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಶ್ರೀರಾಜಗೋಪಾಲ್‌ರವರ ಫಿಯಟ್ ಕಾರಿನ ಗಾಜುಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಭಯ ಭೀತಿಗೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಅವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಘಟನೆಯಿಂದ ಇಡೀ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಇಡೀ ನಗರದ ಜನ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇದ್ದವರು ಇವತ್ತು ಉದ್ವಿಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ೧ ಲಕ್ಷದ ೭೦ ಸಾವಿರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂತಿಮವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅವರ ನಾಯಕರು ಕೂತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಸೋಡಾ ಬಾಟಲ್, ಚೂರಿ, ಚಾಕು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದು ಎಂಥಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ? ಇದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವೇ ? ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಇವತ್ತು ಶ್ರೀ ಡಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್‌ರವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಹಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ? ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಿದೆ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ತಿಳಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಇದು ಏನು ಹೊಸ ವಿಚಾರವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಹೀಗಿದೆ:—

“ಸಂಜೆ ಮುಷ್ಕರ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸಮಾಲೋಚನೆಗೆ ಜಂಟಿ ಕ್ರಿಯಾರಂಗ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ “ಗುಂಡಾಗಳು” ಎನ್ನಲಾದ ಕೆಲವರು ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿದರು. ಜಂಟಿ ಕ್ರಿಯಾ

ರಂಗದ ಮುಖಂಡರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಅವರು ಈ ಧಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಘಾಸಿಗೊಂಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುನ್ನ ಐ. ಟಿ. ಐ. ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯ ''ಇಂಟಕ್'' ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಎಫ್. ಎಂ. ಖಾನ್‌ರವರ ಕಡೆಯವರೆನ್ನಲಾದ ಕೆಲವರು ಕಾಲೋನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಷ್ಕರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಾಲೋನಿಯ ಜನ ಅವರನ್ನು ಥಳಿಸಿದರೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮುಷ್ಕರದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಪೆಟ್ಟುತಿಂದು ಪರಾರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಕುಪಿತ ಜನ ಕಾರಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲಿಗರ ಮೇಲೆ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಾದ ಹಲ್ಲೆಯ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಎಫ್. ಎಂ. ಖಾನ್ ''ಅವರಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ನಾವೂ ಸಿದ್ಧ'' ಎಂದು ಸಾರಿದ್ದರು''.

ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಜೆ ಜಂಟಿ ಕ್ರಿಯಾರಂಗದ ಸಭೆ ನಡೆದಿದ್ದ ಮನೆಯ ಮೇಲಾದ ದಾಳಿ ''ಮುಷ್ಕರ ನಿರತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಖಾನ್ ಘೋಷಿಸಿದ ನೇರಸಮರ'' ಎಂದು ಜಂಟಿ ಕ್ರಿಯಾ ರಂಗದ ನಾಯಕರು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ತತ್‌ಕ್ಷಣವೇ ಈಗ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಹಲ್ಲೆಗೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ? ಅವರು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆಯೋ ? ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿದೆ. ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಎಚ್. ಎ. ಎಲ್, ಎಚ್. ಎಂ. ಟಿ, ಬಿ. ಇ. ಎಲ್. ಇಂಥಾ ಮಹಾನ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಲೀಡರ್ಸ್‌ರವರು ಕೂತು ಮಾತು ಕತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಚಾಕು, ಚೂರಿ, ಸೋಡಾಬಾಟಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಂಡಾಗಳಿಂದ ಆಗುವಂಥಾ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೇ ಯಾರೋ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡತಕ್ಕ ಗೂಂಡಾಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಜಾಗಕ್ಕೇ ಹೋಗಿ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾರೋ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ರಕ್ಷಣೆ, ಬೆಂಬಲವಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಆಗಬಹುದಾದಂಥ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಏನೋ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತವಾದ ವಾತಾವರಣ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಜಂಟಿ ಕ್ರಿಯಾರಂಗದವರು ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಸಹ ಅವರು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಹೋಗಿ, ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯಬಹುದು ಎನ್ನುವಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗುಂಡಾಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನೋ ಇದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಗುಂಡಾಗಳು ಯಾರು ಅವರ ಹಿಂದುಗಡೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೂ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಬಹುಶಃ ಅವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ನಾನು ತಿಳಿ ಸಾರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲ, ಚಿಕನ್ ಬಿರಿಯಾನಿ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂತೋಷ ತಿನ್ನಲಿ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನರ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇವತ್ತು ೧ ಲಕ್ಷದ ೨೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಅವರು ಸಹ ರಸ್ತೆಗೆ ಇಳಿದಾರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಹ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಗೂಂಡಾಗಳು ಯಾರು ? ಅದರ ಹಿಂದುಗಡೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ನೆಲದತನಕ ಬಗ್ಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಪರೇಸಾದರೂ ಸಿಟಿಮನಿಂತರೆ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಭಯಾನಕ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟು ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆ

ಗಳ ಮುಖಂಡರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕನಿಷ್ಟ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿದೆ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಹದ್ದು ಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಗುಂಡಾಗಳದೇ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಬದುಕುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಜನ ೨ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಬೀದಿಗೆ ಬಿದ್ದು ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ಏನು ೧ ಲಕ್ಷದ ೭೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಮುಷ್ಕರ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ತಾವು ಸಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬೆಂಬಲವೂ ಇದೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ತಾವು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಬೇಕಾದರೆ ಬಗೆಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ, ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಇವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಇವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆಯ ವಿಷಯ ಬರುತ್ತದೆ.

೩-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಕಳೆದ ೭೦ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡೋಣ ಎಂದರು ಮತ್ತು ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈಡೇರುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ, ಅದು ಏನೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ; ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯ. ಸರ್ವೆಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುಷ್ಕರವಾದರೆ ಮುಷ್ಕರದ ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಬಿಡುವುದು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ, ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲು ತಯಾರಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಅಲೋ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಇದೆ. ಈ ಸಾರಿಯಾದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹ ಪೋಲೀಸರು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸೋಡಾ ಬಾಟ್ಲಿ, ಚಾಕು, ಚೂರಿ ಜನಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೊದಲೇ ಪರಿಚಯ ಇದ್ದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI MICHAEL FERNANDES (Bharathi Nagar).—Mr. Deputy Speaker Sir, I am also a signatory to the adjournment motion sent by my party leader Sri S. R. Bommai. I am glad or I am fortunate that I am alive to speak here on the subject. I am also glad that my fellow conveners are all alive. They include Sri D. Rajagopal, a Member of the Upper House, and Sri M. S. Krishnan, a former member of this House.

This industrial dispute that we have today is a State subject; so also law and order. But, now we must admit that on both these fronts this Government has failed miserably. For the first time, at the end of 70 days of a peaceful, disciplined and exemplary strike—

a strike conducted in an exemplary manner as admitted to me by a very senior police officer a couple of days ago - we have been reduced to the humiliating position of asking for police protection in frontd of our houses or in front of our union offices. We have never asket for this before. Who has created this situation and with what intention ? we would like to know. Here is a dispute - it is a very simple dispute : honour a settlement that was reached honourably between the Unions and the Managements, with the approval of the Government. The money value of it is next to nothing today. Our original demand for a certain amount, which we considered to be the amount required for parity, has also been scaled down by us, and today no one can recognise our original demand. The Government can see that we have been going on with this dispute in the most responsible manner - both the State Government and the Government at the Centre, who is the ultimate ow ner for these factories, can see that. Now nothing is being done on the front of negotiations. We get a feeling that our Chief Minister has taken us for a ride. I do not say this to accuse him; but this is the feeling we get. I believe that he was making sincere efforts. But, he said at one time that there was politics in this strike. Today, we have a feeling that there is politics, but not by the workers, nor by the unions nor by the strike leaders. The politics is apparently by the INTUC. Chief of the State, who apparently wants to get his position back in the Prime Minister's circle, and for that he has decided to go about breaking the strike, and also possibly he wants to bring a bad name to Chief Minister and therefore he is going about preventing a settlement from being reached. Now, — — —

SRI Y. RAMAKRISHNA.—We have not raised a single word of objection, so far.

(ಸಭೆಯೆಲ್ಲಾ ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲತೆಂದು ಓದಬಾರದೆಂಬ ಕನ್‌ವೆನ್ಶನ್ ಇದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೊ ಅಂಥವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ದಯಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿಸಬೇಕು.

MICHAEL FERNANDES.—I have not brought out the name, and I suppose that the Hon'ble Minister knows the rules better than this... Then one cannot refer to the Prime Minister also, became the Prime Minister is not here,...what a ridiculous stand is this;

SRI A. B. JAKANUR.—Sir, my hon'ble friend Sri Michael Fernandes has referred to the President of the INTUC of the State. It is as good as taking his name.

SRI B. V. KAKKILAYA.—That may be your inference. Sri Fernandes has not mentioned any name. Therefore, there is nothing for anybody to raise an objection.

SRI S. R. BOMMAI.—Sir, if we are making a specific allegation against a person, it is different. But, if a person is a President of a particular political or a labour organisation, if certain movements are going on, we have to refer it. All persons cannot be the members of this House. If a specific allegation is made involving of a criminal act, then only the question arises. We have to refer to the political leaders, labour leaders who are not members of this House. In the same way, Sri Fernandes is referring to the President of the INTUC of our State.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—But, the motive has been recorded.

SRI P. RAMDEV.—Why are you so touchy about that name ?

SRI Y. RAMAKRISHNA.—Sir, in the first instance, Sri Fernandes said that the State Government has failed miserably in solving this issue. Later on, he said that the Chief Minister has made some progress and he is satisfied with the efforts of the Hon. Chief Minister. Why this inconsistency ? After all, the Hon. Chief Minister is the head of the Government and he has done his best. I do not understand, why the hon. Members are going into the merits of the case.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Sri Fernandes, please be brief and try to avoid controversies.

SRI MICHAEL FERNANDES.—Sir, the size of the problem must be understood. There are 70,000 workers of these public sector industries in Bangalore on strike, and another about 20,000 workers of the ancillary and small scale units, and about 5,000 petty shop owners and so on, are affected by the strike. The number of persons affected by the strike is roughy one lakh, which along with their families, works out to nearly 20% of the city's population. During the last two months, nearly 14 crores of rupees has not got into the economy of the City. As a result of this, there are going to be a lot of repercussions in times to come, in terms of price rise and so on, and this will be a serious problem. About 170 crores worth of production has been lost. About Rs. 26 crores has been lost in terms of wages by workers throughout the country. In this sort of a situation, what do we see. I find today that the position of the workers is morally right, the position of the workers is legally right, and as a result of this, the workers are able to go on with the

struggle. This is a very unique struggle. As I said earlier, there is no irdiscipline, and no cause for friction between the workers. In many other strikes, we see workers fight amongst themselves. In this strike, we do not see such incidents, It is in this manner, with our moral strength, that we have carried on with this struggle, in these days of rising prices when living is so hard and so difficult. We are going on with the struggle as the Government is morally in the wrong I refer not only to the State Government but also to the Central Government which is the employer as I said earlier. What does this Government do today ? I does the wrong thing by these workers. Its strength seems to come from its power to misuse its power against the workers - workers who produce wealth for this country.

These workers are honest workers who do not produce black money. but produce white money which adds to the wealth of the country, I am glad that the Chief Minister Sri R. Gundu Rao caught the other day some ration card racket and unfortunately my signatures were also found in it. But actually I was not a part of that racket. Some people belonging to slum dwellers, associations, or welfare associations named after some national leaders, past or present, living or dead, or associations of one caste or another, come to us MLAs, and say on behalf of someone or the other, that the man is a coolie or a hawker who has gone to work, and so on, and on such plea take a few extra certificate from us saying that they would fill in the particulars. Then, certificates given by us to those who come before us are also tampered with in some cases. Now, this racket the Chief Minister caught the other day, and I am happy about it, and the press note I issued carried my appreciation of it. Iam saying this because this kind of going and catching is not done in the case of the black-moneywallas. And while the Government is soft towards the black-moneywallas and black-marketeers, it has become very harsh towards these factory workers. It is misusing its power against these workers, As a result, we find that the workers are harassed today. Now, as strike leaders, we have every right, the democratic right to go before these workers and tell them what is what. But we are not being allowed to hold meetings. Today we are not being allowed to hold general body meetings. The Police Commissioner keeps on prohibuiting our meetings-withholding permission for our meetings. Yesterday we had to have a general body meeting, bur it was not allowed. Today we are not free to have it because of yesterday's incident Even Chickl lbagh, where we wanted to hold the meeting, has been sealed off. I am told. I have not gone and seen it, but I am told that barbed wire fencing has been put to prevent us from holding our meeting-I have not seen it, and it may be true. or it may

not be true Yet we are going on with our strick, and the workers have full faith in the leaders, and they come in huge numbers to our public meetings. But what is the report of the Police? The Police Commis sioner tells me that the general body meeting we held a couple of days ago at Chicklalbagh had only four to five thousand workers But the slopes of the park alone can hold four to five thousand workers, and the whole park was filled – in fact it was overflowing and the crowd would have easily been of the order of 25,000 to 30,000 workers. So the police reports are false; and with this kind of reports they are trying to mislead the Centre, suggesting that the strike is crashing down or that it is collapsing. But this is not true. If 4 to 5 thousand workers only out of 70,000 workers had to turn up for the general body meeting on the 68 th day of the strike, the strike should have collapsed long. long ago, You can't have such a long strike when only four thousand workers come and attend the general body meeting. So, the police people are giving wrong reports and misleading the Centre. And what is the reason behind this? Their attempt is to break this strike, not to settle the issue. not to settle the dispute Sir I will not go into all that has happened since this August House discussed it last. Nor into the meeting that took place in Delhi which failed – and it failed in a very indecent manner, let me tell you that, and the indecency was not from the workers' side, but it was from the Government side. I will not go into the details for want of time. We had one or two rounds of talks there, and later on the talks with the Chief Minister here. But nothing has come out of these. Instead some blendishments were offerd to the workers, an ultimatum was given to the workers, and a deadline was fixed as 12th to 16th of February. But these workers did not turn up. Then the Union Minister Sri Stephen said in a press conference here that we were traitors. (Therefore, I do not know if I am entitled to speak here, and address you. Sir) He said that if the unions behaved in a gentlemanly way and withdrew their pickets. withdrew their volunteers, and did not prevent the workers from going to the factories. then all workers would troop in during those four days. So, not a single volunteer of the unions was allowed at the factory gates by the police. The factories were fully covered by the police. Today, Bangalore looks like a battle field, with police all over the City. Now, not a single volunteer was allowed near the gates. and yet no worker went in Not only the workers did not troop in, but they did not even trickle in Now. this was the first blow to the Government, because of its immoral position. So, thereafter, appeals came.....,

(Interruptions)

SRI D. T. RAMU.—In what way is the Government immoral?

SRI MICHAEL B. FERNANDES:—I did not say that the Government was immoral; I said that the Government's position was immoral. It is like Sri Stephen saying that he hadn't said that we are traitors, but only that our actions had traitorous implications. Like that I am using the same Governmental language.

(*Interruptions*)

MR DEPUTY SPEAKER.—Please be brief.

SRI MICHAEL B. FERNANDES.—Sir, I will be brief, but this is an extraordinary situation, and you must please understand why I am saying all this. So, as I was saying, appeals came. They came from Delhi, from our Chief Minister, and even from trade union leaders-the INTUC leaders. A good appeal came from Sri F. M. Khan, Member of Parliament, cautioning the workers. He said that Pakistan was ready to attack India, so, please go back to work. A good appeal. But then the workers did not heed to his appeal. Perhaps, the workers want that information should be given by Mr. F. M. Khan to the Prime Minister, because ultimately it is she who has to solve the problem.

SRI D. T. RAMU.—Sir, I raise a point of order. Sri F. M. Khan, is not a Member of this House.

SRI MICHAEL B. FERNANDES— I have not said anything against him. I said that he made a very good appeal cautioning the workers in a very proper manner. So, why are you worried?

MR. DEPUTY SPEAKER.— Please conclude your speech,

SRI MICHAEL B. FERNANDES.— I am concluding. So the workers did not go back.........

SRI A. LAKSHMISAGAR— Sir, the proceedings of this House must be conducted in an orderly fashion. Sri Michael B. Fernandes is one of the leaders leading the strike and the factory workers. He must be given adequate time to Speak. He has to place all the facts which are necessary to be borne in mind to see that some concrete result could come out of it. If he is told to be brief everytime, his trend of thinking would be upset and he would not be able to do his job on this Adjournment Motion. You have been a Member of this House for more than once and you know that discussions have gone on for days together.

MR. DEPUTY SPEAKER.— Matters of law and order, strikes etc., cannot be allowed. But since our Hon'ble Members are interested, I am only allowing them to just express their feelings.

SRI Y. RAMAKRISHNA.— Regarding Admissibility of the Adjournment Motion.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.— Sir, this is an extraordinary situation. The workers not only in Bangalore but in other towns are also on strike. If sufficient time is not given to the Members to conduct a useful debate, I am afraid, we will not be able to do justice,

SRI P. RAMDEV.—Sir, this is a serious matter wherein the attack of an Hon'ble Member is involved.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಜಕನೂರ್.— ಶಾಸಕರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆಟ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

(*Interruptions*)

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

SRI MICHAEL B. FERNANDES.-Sir, the Labour Minister wanted me too to help him learn about labour affairs; so, some of what I am saying is for his benefit too. Now, as I said earlier, I am alive here. I hope that I will be alive till the end of strike, because it is also possible that our lives may be put an end to before the strike is ended. Yesterday, I was present at the scene of the incident, and that is why I must give some background of it. As I was saying, these appeals did not work and the workers did not pay heed to them. Then a poster war started. This happened even as we were discussing with the Chief Minister some method to find a solution in Delhi. The INTUC State Chief was also present with the Chief Minister. But we did not create politics, and so did not say that he should not be present in the discussions. In spite of this, when these attempts were being made, posters come and are pasted upon all factory gates and elsewhere, Now, today, we will not be allowed to put up posters--the police will see to it that our men are not allowed near the factory gates. And, what does one of these posters say? It says: "In response to the clarion call of Sri F. M. Khan, MP, President, INTUC-Karnataka, workers are joining duty in thousands. Published by fellow workers of HMT, HAL, BEL, ITI, BEML and HMT(WF). You too think-Shed of fears. Report back or duty". (It is 'shed of' and not 'shed off').

This is the poster that appeared last Sunday. Now, in spite of thousands of workers said to be already going in, on Monday morning our leaders were arrested in an early morning swoop. At 2 O' Clock

or 3 O' Clock in the morning, they were arrested. About 42 of them were arrested to prevent them from preventing the workers who were going in thousands Now, we do not know where they went in thousands! Not even in two digits did they go into the factories! This was the state of affairs. And then, bloated figures, bogus figures, were put out to the Press showing the people we had allowed to go in for essential services and so on. This is the way it went on and it did not work. And then started what I might regared as some 420 business, drceitful business.

AN HON. MEMBER,—What is that 420 business?

SRI MICHAEL FERNANDES.—I will come to that. Now. the HMT Watch Factory's striking union had taken a decision at its Committee level that they would be on strike till the 8th along with the Joint Action Front, and ask the joint action front to decide to call off the strike by then. Now, on the 4th, the leader of that union was taken away by 'jabardasti', and was forced to sign a statement violating his own committee's decision, and that statement was given to the Press by the State INTUC President - not by the President of the Union! This is one thing that happened. Now, that is a factory of about 2500 workers. A neighbouring unit, which is a young unit of about 2 years, has about 350 workers. The union there was thereafter forced, with certain rowdies standing around the Committee meeting room, to withdraw the strike Then there is the Bharat Electronics Workers' Unity Forum which is headed by Sri D. Rajagopal, MLC. He is a convener of the Joint Action Front - one of the Joint Conveners. A bogus, fake letterhead was printed yesterday. A Committee meeting which had not taken place because the President had not called any meeting - he was and is very much alive and in the City and had still not been attacked or killed - now a Committee meeting was said to have been called and a news release is sent to the All India Radio and to the Press. What does the news release say? "The emergency meeting of the Committee decided to withdraw the strike". Who signs it? Someone. 'For General Secretary'. Who signs 'For General Secretary'? Some person who is not only not the General Secretary, but also not the person whose name is written there. But yet another person! A forgery! A 420 business of this sort! A fake letterhead and three irregularities at the signature level Now this sort of a bogus report is sent to the Radio. The Radio announces it. The same All India Radio had earlier announced that the strike had been called off when all that we had told the Chief Minister was that we would stop the agitation - not the strike, but the other agitation. The Radio gave

a misleading report. The AIR is supposed to have given misleading reports elsewhere in the country also. Now, the AIR honours that bogus statement. But the Radio people including the AIR correspondent shou'd have known that it was a bogus statement. Knowing the nature of the strike the AIR correspondent should have verified if the contents of the news release were correct or not......

INTERRUPTIONS

MR. DEPUTY SPEAKER.—Is it not giving the details?

SRI R. GUNDU RAO.—I was hearing till now. I understand that they are trying to convince the hon. Deputy Speaker about why the adjournment motion should be allowed and as you know, the matter should be specific. Now, our friend is trying to elaborate the whole history and the whole thing that what has happened, what Radio says thing and that thing. Let them be discussing. There, I have to say I leave it to your discretion - they are not interested in the issue. But they have to make it a political issue out of this. If that is the trend, I have no objection. They can take their own time even three hours, four hours and so on. But I want to draw your attention, there is a very clear direction in the rules laid down in front of us. We have to see the seriousness. Yes. They are discussing about what has happened Why is the seriousness in the issue? Because some hon. Member was attacked and something. Let them convince you that it should be admitted Here, if they go on describing everything, I have objection. But I also have to reply in the same manner and they should not mistake me. Again I say, do not make it a political issue out of it. confine yourself, as a Labour Representative and as a Member of the House, to the issue and to the matter raised today. In this way, if you try to win over the entire workers and the entire people of the State, I am sorry, this is not the forum for that purpose.

SRI MICHAEL FERNANDES.—I will be brief. I will take note of what the hon. Chief Minister has said. But I want to say that I am not injecting politics into the strike. None of the unions is doing it and I am also not doing it. I was wanting to say all that only because Mr. Rajagopal is the central figure of the attack of yesterday, It is his union in the name of which a bogus announcement was made over the Radio. For example, if some one should prepare a letter-head of this Government and write a statement on it and sign for the Chief Minister in the name of a Minister, and that signature also looks like a forged signature put by someone else and not by the Minister, would the All India Radio very lightly make that announcement? Now, here is a strike going on for a long time, and the All

India Radio people know the tense situation......I am saying all this Sir, because this is the way tension is being built up in the City...

MR DEPUTY SPEAKER.—The things which are not under the control of the Government of Karnataka, cannot form a part of an adjournment motion.

SRI MICHAEL FERNANDES.—The Government of Karnataka should use its good offices and all the resources at its command to see that even the All India Radio behaves well and does not create a law and order situation. Imagine: All the workers in anger going to the All India Radio Station and trying to damage it. You will then accuse us, but you will not know why it all started. This is our difficulty, and that is why I have to say all this.

Having said this, let me now come to the actual incident of yesterday. All their tricks having failed, and having already made up their mind to break the strike, they go further. In other words, they first made an attempt to breake the strike, but they did not succeed. Now they are trying to break the backs of the workers, to break the bones of the workers. Now this is what happened yesterday at about 9 O' Clock in the night, Our Joint Action Front had been in discuission since morning, and we had strike leaders from all over the country, and about forty of them were present there. We had a brief recess, and I was preparing a Press Note, along with others Sri Rajagopal was outside. Now, these people come in an Ambassador car. We have cautioned the police about 40 such cars roaming around in the City, going into the residential localities of the workers and threatening the workers, and so on. Some car numbers have also been given, but probably, they will come up with scooter numbers. That is what happened in the case of Khoday workers also. They came in a car and threw soda water bottles on women, and injured them. The number of the car was given to the police and the police said it was a scooter number. Now. what is this police doing? Why can't they stop such cars with bogus numbers? They find it an easy thing in other cases, In the ITI Township, it would appear that some car was set on fire. I do not know much about it as I could not go there for want of time. But I have read about it in the newspapers. The papers say, and I have also that heart within half an hour, the police rounded up ten people, and by now they must have arrested about twenty people, Anyone and everyone they have arrested. I am mentioning this because, from yesterday after this attack till even to this moment, as far as I know, they have not caught any of them. Everyone knows that they are goondas hired by the INTUC. And the police have a list of goondas. So, why are they not arresting them?

The Police Commissioner is a smart man. He has the gift of the gab (Interruption)...... I am saying this because it is a bad state of affairs that is prevailing today. You must tell us what sort of confidence we should have in the Police, what sort of confidence we should have in this State Government and in the Chief Minister's words, and what sort of confidence we should have in the Government at Delhi. You must tell us, because we have to produce the goods for the country. We have to help in the defence of the country. Now, the Police Commissioner, with alacrity, gets those people arrested in coennction with the ITI incident, but in the case of these people, who came and did this, there is no alacrity to be found. Are we to believe then that the goondas are ruling the police too? Or are we to believe that there is a conspiracy against these striking workers in which the goondas also have been given a place, and the police have been asked to keep mum or to see in the other directian? I would like to know.

Today, for example, when I was going to a meeting of the workers this morning, I was told that some rowdies from MICO had left the workspot in the morning and were going in a car and on scooters and motor-cycles, lead by a leader of the youth wing of the ruling party-if not a leader, I do not know what he is ; every one is a leader in that party.........

MR. DEPUTY SPEAKER .— Mr. Fernandes, this is not a general discussion. You are ....

SRI MICHAEL B. FERNANDES .— I am saying all this because we must all be concerned about what is going on now. Today it is becoming a war between the 70,000 public sector workers and some INTUC goons or rowdies. But if this war is going to be allowed to take place, the City will go up in flames. You can be sure of that. The rowdies who do all that do it for money-perhaps for power and pelf and all that. I do not know what else they get for doing all this They do not come straight and argue with us. They come like cowards, in cars, in the darkness of the night, and they attack our union offices, and so on. If they come openly, we can deal with them. They are cowards, and that is how they come. What are we to do now ? If they have to control our unions, tomorrow they will decide who shall be given what job, who shallbe transferred, who shall be promoted or demoted, and who shall be dismissed. And, perhaps they will also decide which woman shall be raped, because the other day, we are told, in BEL where a few women had, in response to the appeal, gone to work, a women was sought to be raped inside the factory by those who had gone inside as strike breakers. This is the state of affairs. There-

fore we must know;now Where exactly are we heading ? Our dispute is simple. We have believed the Chief Minister twice. On both the occasions we responded to his call. Now nothing has happened, The Chief Minister says . Icannot do anything. In fact, the Cheif Minister sent Mr. F. M. Khan, INTUC leader, along with one of our conveners, former MLA Mr. M.S. Krishnan. No,I am sorry, not ' along with' - but they both happened to go the same day. So he went to Delhi. Now he comes back and str aight-away announces for the Government of India and for the Chief Minister. that there is no question of the Chief Minister going to Delhi,or of the Government of India changing its stand.

(Many Members stood up to speak)

INTERRUPTION

MR. DEPUTY SPEAKER .— Mr. Fernandes ......

SRI. MICHAEL B. FERNANDES .— I have not come to the merits of the demand. I am still trying to tell you, Sir, why the subject must be discussed in depth why ....

MR. DEPUTY SPEAKER — These are general discussion. All are interested, therefore I just allowed to explain the situation. You come to the conclusion.

SRI MICHAEL B. FERNANDES .— I am really coming to the conclusion because others also have to speak. Sir, what I would like to say is that the Chief Minister, as the Home Minister, should ensure that the police take effective steps against all those who have been now let loose to break the strike. This is one thing. The second thing is in respect of the issue. The Chief Minister has given us his word, and he must make his word good. He should ensure that negotiations take place at Delhi, on the basis of the modified, revised proposal that we have given, and that a settlement should be reached quickly.

SRI BHASKAR NAIDU ,— I rise to a point of order. I am not interested in the discussion but while Mr. Fernandes making speech, he referred to Pakistan threatening us and things like that which must have gone on record, I would want that it should be removed because let us not bring that subject into this. I want to say very clearly that there is no Indian needs coersion from anybody for what he should to his country.

MR. DEPUTY SPEAKER .— Will you (towards (Sri Fernandes) please be brief ?

SRI MICHAEL B. FERNANDES .—Sir, I must put the record straight. It is not my invention. It is there in the papers of February 27th.

Both the Deccan Herald and the Indian Express have published it. That Pakistan is getting ready to attack India is mentioned there. I am not saying it.

SRI BHASKAR NAIDU .— I am not objecting labourers. Why bring that here in the House.

SRI MICHAEL B. FERNANDES .— Because that was made a part of the appeal to the workers to return to work.

SRI BHASKAR NAIDU .— That is why I said that no Indian needs coersion for what he should be for his country. Every Indian knows what he should be for his country.

INTERRUPTION

SRI B. V. KAKKILAYA .— That must have been shown to that gentleman who appealed to the workmen. We do not want anybody's advice.

SRI MICHAEL B. FERNANDES.—Sir, it would appear that our patriotism is being questioned. We are being called 'traitors' by the Communications Minister, and this man here says that Pakistan is getting ready to attack India and we are not interested in the defence of the country ?

(Sri M. C. BASAPPA in the Chair)

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ (ವಿಠಲ) ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರಾದಂಥ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್‌ರವರು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತ; ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮತ್ತೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಷ್ಕರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೂಡ ಬಹಳ ಸಮೀಪವಾಗಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಚಿವರು ಕೂಡ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಾವು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ವಾದವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದೇನೂ ನಡೆದಹಾಗೆ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಐ. ಎನ್. ಟಿ. ಯು. ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರು ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಹೇಳಿದರು ಅವರು. ಜಂಟೀ ಕ್ರಿಯಾಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಕೂಡ ಒಂದೇ ದಿವಸ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರನ್ನು ಹಾಗೂ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದಂತ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಫ್. ಎಂ. ಖಾನ್‌ರವರು ಕೂಡ, ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ನಾಯಕರು ಇವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು, ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಸ್ವತ; ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಅವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದರು ನಾಯಕರು. ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಪರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಮುಷ್ಕರ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಬರುತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ನಡೆದಂತ ಘಟನೆ. ಬಹಳ ವ್ಯಸನದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಪತ್ರ ಬರೆದು ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೇನೋ. ಆ ಪ್ರಯತ್ನ ಏತಕ್ಕೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ? ತಾವು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ, ಜನತೆಗೆ ವಿವರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ವಿಕೋಪದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಳೆದ 20 ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಸಂಪು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೂಡ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕಳೆದ 20 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಪು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವರೆವಿಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಆದರೆ, ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾದಂತೆ ಎನ್ನುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಗೆ ಇದು ವರೆವಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಮುಷ್ಕರದ ನಾಯಕರು ಅವರನ್ನು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮನವಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತ ಸಂಪನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟು ಹೋದರೆ, ಮನವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹೊರತು; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಇವರನ್ನು ಕರೆಸಬಹುದಿತ್ತು. ಅದು ಅವರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಯಾವ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದವರು ಇಂತಹ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೂಡ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೈಪೋಟಿ ಎಷ್ಟೇ ಇರಬಹುದು. ಸಂಪು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಸೋಡಾ ಬಾಟಲ್, ಸೈಕಲ್ ಚೈನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ, ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಅವರನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರಟರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವಂತಹ ವರ್ತನೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈವಿಚಾರವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಿಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಣೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಿಡದೆ, ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನ ರೈತರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾಗೆ ಬಂದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಯೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂಪು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ ರಾತ್ರಿ 9 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸುವಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು, ಈ ಘಟನೆಗೆ ಕಾರಣರಾದವರನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ, ಕಾನೂನಿನ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ಸೋಡಾ ಬಾಟಲ್, ಸೈಕಲ್

ಚೈನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೆದರಿಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸರು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಂಘದ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕರ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಸೋಡಾ ಬಾಟಲ್ ಹಾಕಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲಿಸಿನವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಆರೋಪವನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಾಂತಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಪೋಲೀಸರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಯಾರಾದರೂ ಹೊಡೆದಾಟ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೬೯ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಂಥ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇಂಥ ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಧಾಳಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆ ಜನರನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯದ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಈ ಸಂಪು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಸಮರ್ಥರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಧಾಳಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸಂಪು ಮುರಿಯಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ''ಹುಚ್ಚರ ಸ್ವರ್ಗ'' ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಗರದ ೭೦ ಸಾವಿರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇತರೆಯವರೂ ಕೂಡ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯದ ನಾಗರೀಕನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ದೂಡಬೇಡಿ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಾಯಕರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಅವರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ರೀತಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗಿಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಇಂಟಕ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ, ಕೇರಳಾ, ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಗೂಂಡಾಗಳು ಹೊಡೆದು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ತಡೆಯಲಿಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮಯ ಮಿಂಚಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು, ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ (ಸೂರತ್‌ಕಲ್);—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರ ಜೊತೆ ದೆಹಲಿಗೆ ತೆರಳಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವವರಿದ್ದೇವೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ ನೆನಪು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಕೇಂದ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವವರಿದ್ದಾರಲ್ಲಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಪುನಃ ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿದೆ ಅದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಬಂದದ್ದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ. ಆದರೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದವರು ಇರಬಹುದು, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಮಿತ್ರರೂ ಇರಬಹುದು. ಅವರಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಮಿತ್ರರೇ,

ನಾವೇನೂ ವೈರಿಗಳಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ನಾನು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರೇ ಅದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಲು ತೆರಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರೇ ಹೇಳಿದ್ದುದು ಗೊತ್ತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಸಮರ ಸಾರುತ್ತೇನೆಂದು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಗೋಪಾಲ್‌ರವರು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು. ಘಟನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜಗೋಪಾಲ್‌ರವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ನೋವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಕೂಡ ತೆಗೆದಿಲ್ಲವಂತೆ. ನಾವು ಇಂಟಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಬಹಳ ದುಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಇಂಟಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆವು. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಒಂದುಕಡೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಪರವಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಏನೊಂದು ಹೆದರಿಕೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ನಾಳೆ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದೆಂದು ಕಳವಳ ಉಂಟಾದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಕಳವಳ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಕಳವಳವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬಂದಾಗ ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಬಹಳ ಜನರಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡದೆ ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನನ್ನು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಇವತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲ್‌ರವರು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದವಾದ ಹಾಗೂ ಖಂಡಿಸತಕ್ಕ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಮಂಡಲ ಗ್ರಂಥಾಲಯ
ಬೆಂಗಳೂರು. Bangalore

ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಧುರೀಣರಾಗಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು, ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೈ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂಬ ಭಯ ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಸ್ತ್ರ ಎಂದರೆ right to strike ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಿಲಿಟರಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಆಯುಧಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ವೃಂದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಶಾಂತ ರೀತಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕಳೆದ ೭೦ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಶಾಂತ ರೀತಿಯ ಸ್ಟ್ರೈಕ್‌ನ್ನು ಭಂಗಮಾಡಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಲೆಜಿಟಿಮೇಟ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಡಿಪ್ರೈವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಅವರ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವರಿಂದಲೇ ಇವತ್ತು ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗಿದೆ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಷದವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ, ಪೋಲೀಸರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್, ಸ್ಟೇಟ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಪರವಾಗಿ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ನ್ನು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿ, ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಏನೆಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಅದು ಜನರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತಾಗಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ (ದಾವಣಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ೭೦ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಏನು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಇಡೀ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವವರ ಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಯಸ್ಸಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿ ಸೋಡಾ ಬಾಟಲ್‌ಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು, ಕಟ್ಟಳೆ ಇದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಪೋಲೀಸರು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಕೆಲಸ ಈ ಪೋಲೀಸರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ತಪ್ಪಾಗದಿರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಇಡೀ ಕಾರ್ಮಿಕವರ್ಗವೇ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಬೀಳಬೇಕಾಗಬಹುದು. ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕವರ್ಗ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ನಡೆದ ದುರ್ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು

ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತಾವೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ಸದನದ ಎಲ್ಲ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈ ಮುಷ್ಕರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಕೈಮೀರಿ ಬೇರೆಯವರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸತತವಾಗಿ ೭೦ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಇಷ್ಟು ಶಾಂತಿಯುತ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸರು ಮುಷ್ಕರ ನಿರತ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಲಾಠಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಸಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಲಾಟಿ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿರುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನು ಇರುತ್ತವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು. ಅವರು ಮೊದಲು ಏನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಒಂದು ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು, ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರೇ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಇವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ರೆಪ್ರಸೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಫಲಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅನಾಗರೀಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮುರಿಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೋ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ನಡೆದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮರವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ಸಮರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಸಮರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಬಳೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಮೇಲೆ ಸಮರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬಳೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಬಳೆ ಎನ್ನುವುದು ಹೇಡಿತನದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ,

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಬಳೆಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಳೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಮರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಸಮರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ೭೦ ಸಾವಿರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಸಮರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಜನರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ದಮನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನು ಇರುತ್ತವೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ತಾವು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಪೋಲೀಸ್‌ರವರನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು

ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಲೇಬರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಲೇಬರ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ,

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ). - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಇದೆ ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಯಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ರೈತರು ದೇಶದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಕೂಡ ದೇಶದ ಹೃದಯ ಸಮಾನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವಾದಾತ್ಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ನೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಈ ಒಂದು ದುರ್ಘಟನೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರು ತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೇನೇ ಇರಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಎಂದರೆ ಬಿ ಎಚ್.ಇ.ಎಲ್. ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬಿ.ಇ.ಎಲ್. ನೌಕರರಿಗೂ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಆಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅದರಂತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಕಾರಣ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಬೃಹದಾಕಾರವನ್ನು ತಳೆದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನೀಡದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ಶಾಸನದ ೨೯ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿಯಾಗಲೀ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು, ಬಿ.ಎಚ್.ಇ.ಎಲ್. ಕಾರ್ಖಾನೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವಂತಹ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಇತರೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ, ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಸಹಾ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದು ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ದೇಶದ ಹೃದಯ ಸಮಾನರಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತಚಿಂತನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಗರೀಕನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕಳೆದ ೨೦ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಘಾತುಕ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, Industrialisation has contributed very much for the civilization of the Society. ಇದು ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ನಿಲುವು. ಈ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಾಗರೀಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅನ್ನವನ್ನು ಬೇಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹೊಡೆದು, ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅನಾಗರೀಕ

ನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮುಷ್ಕರದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬಡಿಯಲು ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ ನಾಯಕರುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಸಿದ್ದು ದುರಾಚಾರದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಇದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಅನಾಗರೀಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಸಮಾಜದ ನಾಗರೀಕರನ್ನು ನಾಗರೀಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ, ದೇಶ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೃತ್ಯವನ್ನೆಸಗುವುದು ನಾಗರೀಕನ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅನಾಗರೀಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಅನಾಗರೀಕತೆ, ಅಶಾಂತಿ, ಕಾನೂನು ಭಂಗ, ಕಾನೂನಿನ ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿರಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇರಲಿ, ಇನ್ನಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆದ್ಯ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಭಂಗ ಮಾಡಿ, ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ದುಷ್ಕೃತ್ಯವನ್ನೆಸಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ದುರಾಚಾರ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ಐದೂ ಕಾರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಧೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾವು ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೃದಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI A. LAKSHMI SAGAR (Chickpet).—Mr. Deputy Speaker Sir, there is a responsibility cast upon the State Government and more particularly on the Chief Minister to take initiative and solve this problem which has been there for nearly 70 days. 'Labour' is a matter which under the Constitution, comes in the Concurrent List. The Chief Minister has gone on record saying that 'I am not responsible for lives'. 'My responsibility is only to maintain law and order'. I do not think this is the reality of the situation. He is also responsible for the lives and properties of the people of this State including the workers. Labour Minister is there and the Industrial Disputes Act is also there. One of the demands, among many other demands of workers, has been that the dispute may be referred to arbitration. That matter is entirely within the competence of the State Government. The Hon'ble Chief Minister in his exuberance, in the initial stages of the strike, said that he would use his good offices and impress upon the Central Government and see that the strike is resolved and the matter is settled. But, he returned twice from Delhi empty handed and nothing has happened. In the meanwhile several interested persons and the so-called trade union leaders tried their best to see that the unity of the strikers is broken.' Several attempts, both overt and covert, were made by them. Of course, the official machinery was conveniently at their disposal and got encouragement from the police and other official machinery by these anti-working class leaders. Even then, the workers hold on to their demands and they have remained united. Even after 69th or 70th day the working class people are on strike, so the others thought

that these strikers must be divided and strike must be broken. How could they do it ? They decided to use violence on them ! Violence committed has already been described. I do not want to describe it again. Has any movement been suppressed by violent actions of certain sections of the people ? I should ask this question ? When Nargund agitation started, I made an appeal to the Chief Minister and said 'you please call the leaders from Nargund', for which he said, that anybody can organise such bundhs. This is the strain in which he went on. But, he learnt a bitter lesson from what happened in Nargund. Later on, a similar situation arose in Gujarat. The students are agitating against the reservation. Now, the Hon'ble Chief Minister of Gujarat has made an appeal.........

MR. DEPUTY SPEAKER.—That is not relevant......

SRI Y. RAMAKRISHNA.—It is most unfortunate to draw comparison with what has happened outside the State.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If it relates to the admissibility, you can surely speak. Otherwise, you cannot go on telling about the history of all those things.

SRI K. H. SRINIVAS.—If Sri A. Lakshmisagar says something by way of illustration, why should the Hon'ble Minister for parliamentary Affairs take objection ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—Sri A. Lakshmisagar, please be brief.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sir, this is not a small matter. Sri Y. Ramakrishna must also realise that he was also here on this side. He can change his colours and philosophy, but, I cannot do so.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—It has become a fashion of the day to attribute.........

(*Interruptions*)

SRI Y. RAMAKRISHNA.—It has become a fashion always......

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Yes, my job is to attack treasury benches and hon'ble Members on the other side.

SRI AZEEZ SAIT.—Sir, on a point of order. The Hon'ble Minister who holds the Portfolio of Parliamentary Affairs doesn't know simple ethics. When the Member has not yielded, he wants to intervene ; how can he ? You please pull him up. He has broken the law. He doesn't know the simple ethics.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Sri A. Lakshmisagar, this is not the general discussion. Just you are making a submission to give consent for an Adjournment Motion.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sir, the point I was trying to make was, 'It is easy to be wise after the event'. The wisdom lies in seeing the matter in its right perspective and take decision at the right moment before a situation goes out of control. This is the point on which I was trying to harp upon. Therefore, I drew the attention of the Hon'ble Chief Minister in particular and the hon'ble Members of this House to the situation that is prevailing in Gujarat when the students went on a lightning strike. So many things happened. After so many days, Sri Solanki.........

MR. DEPUTY SPEAKER.—That is not relevant to the subject matter under discussion.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sir, the pupose of mentioning this is that after so much of violence in Gujarat, the Hon'ble Chief Minister Sri Solanki, has now called a meeting of all students for a Conference. Let not the Hon'ble Chief Minister of Karnataka commit the same mistake here. If the Hon'ble Chief Minister is under the impression that he can break the strike by using goondas and hoodlums, he is mistaken. Sir, no movement for redressal of their grievances has ever been suppressed in this country. This is the point I was trying to impress upon. Now, systematic efforts are being made to......

MR. DEPUTY SPEAKER.—It is a repetition again.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sir, there is a saying that 'Speaker seldom speaks'. Let me make my case clear. I am told by Sri Bommai and Sri Devegowda that an Adjournment Motion like the one has been discussed on the floor of the House even for three to four days. I have been told, I do not know. I think, you must be in a better position to tell me.

MR. DEPUTY SPEAKER.—We have to work within the framework of our rules and regulations.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, every action is presumed to be within the four walls.

Anyway, what I want to say is, the strike situation is well under control. The strike has been very much peaceful. But, now attempts are being made to divide the workers. Violence is being used. When the JAF leaders were meeting, there was an attack on them. Why for attack was made on them? I know that some persons are the members of the ruling party. I do not wish to mention their names since I cannot do so. This is a very serious situation. If the Government is under the impression that the strikers can be slowly divided, their strength will be reduced and then completely suppress their movement itself, they are mistaken. This is point No. 1.

Then, this movement cannot also be suppressed by violence. A rightly said by Sri J. H. Patel, if the Government is under the impression that the workers can always be at the receiving end, the Government is mistaken. The police are also mistaken in presuming so. There are 80,000 workers who are on strike. How many police are they going to employ? I wish to impress upon the Government repeatedly, the fact that they will not succeed in suppressing the movement by violence.

Lastly Sir, in a situation like this, it appears to me that the Chief Minister has abdicated his duty as the Chief Minister of the State in taking initiative in dissolving this issue. Some other persons, may be from Trade Unions, seem to have taken initiative from the Chief Minister. They seem to be dictating the terms as to the manner in which the strike should be settled. Is the Hon. Chief Minister prepared to allow this situation or is he prepared to take initiative himself as he is bound to as a Chief Minister of the State to solve the issue? He cannot shirk his responsibility, merely saying that he is only responsible for maintaining law and order. He is equally responsible for all the things that happen here. Therefore, it is high time to take an initiative; otherwise, the entire State will be encircled with conflagration. Not only that, wherever these units are situated and wherever in these units, the workers are on strike, in all such places uncontrollable violence is likely to erupt, the situation will go out of control and then, no Government will be in a position to control the situation, This is the gravity of the situation. If there is no law and order outside, there cannot be law and order inside the House. Afterall, we are coming from outside, we are coming from the society. If there is no law and order in the society, there cannot be law and order and peace in this august House. It is for that purpose, we wanted to raise this issue even before the question hour was over. Therefore a grave responsibility lies on the Hon. Chief Minister to see that the strike is brought to an end by an honourable settlement for which the workers are prepared. We are sitting on a volcano If the Hon. Chief Minister is thinking that he is safe, he is mistaken. We are sitting on a volcano which might explode at any time. The lava might flow out of it at any time. Let us all remember this. We are prepared to extend our hands of co-operation, so far we are concerned and so far it lies within our limits, but greater responsibility rests on the Hon. Chief Minister. This is my submission. Therefore Sir, this is a fit motion for being admitted for a regular discussion so that the entire matter may be discussed at length and breadth.

MR. DEPUTY SPEAKER.—We are discussing the matter for the last two hours. I think, now I should call.

† SRI AZIZ SAIT (Narashimaraja).—Sir, this is a very very important matter. It cannot be just ended by making promises like this. I am aware of the result. To-day, we are trying to dismantle the entire democratic set-up itself. Never in the history, in any movement, the workers were being divided into loyal workers and trade union workers. This politics cannot be played at all times. You can fool somebody only once and not all the times. How many police people are you going to employ and for how many days? No doubt, these public undertakings come under the purview of the Central Government, but, it does not mean that the State Government has no responsibility at all; In fact, the State Government has got wider responsibility in solving this issue. The State Government should tell the Government of India that it will not be possible for them to improve the law and order situation at the whims and fancies of the leaders sitting at the Centre.

5-00 P.M.

It is like Gandhian Movement. We see that some students, youth Congress workers are going from house to house. I see some politics in the yesterday's incident. In this way, we cannot build up the organisation. Yesterday, a car was smashed, leaders were assaulted. I request the Hon'ble Chief Minister that even now he should forget everything, and first call for a joint meeting and refer the matter for adjudication or for arbitration. Then only the strike can be flouted, industries can work well. As we are all aware, everyday we are losing our country's economy to the tune of more than the two crores. If you do not admit the Adjournment Motion, than which is the forum for us to discuss? This is a very serious matter. This matter has to be discussed in this House and a settlement reached. The Hon'ble Minister for Finance knows as to how much the economy of the state is going to suffer. If the workers turn violent, then the consequences will be grave. You are bringing police force from other states. How long you can bring the police force like this? I once again request the Chief Minister to call for a joint meeting immediately. Yesterday the Chief Minister said that he cannot do anything. As a Chief Minister of the State, he cannot say "I cannot do anything". He has to do it. The party ruling at the Centre is same as that of the party ruling in the State. So, the Chief Minister can tackle the issue. I have never come across workers who are so patient, sincere, I was also associating with some of the associations of the workers. It is for the first time in the history of Karnataka that the workers are striking peacefully for 67 days. The Labour Minister Sri A.B. Jakanur has just come in as a Labour Minister and it takes sometime for him

to study. He was the Minister for Co-Operation and suddenly he jumped into the Labour portfolio. That poor man is helpless. I would again request the Chief Minister to call for a meeting with the Labour Minister and other leaders and see that immediate attention is given to this important matter. I want Sri R. Gundu Rao, the Hon'ble Chief Minister, to be very serious and to tackle the problem with his colleagues who are trying to mislead the things in order to build up the party. In this way they cannot build up the party or the image. They will only lose everything. Let them be wise.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Mr. Deputy Speaker, Sir, I am not a signatory to this Adjournment Motion. Nevertheless we are not going to get any motion to discuss this issue. When we are seeking your permission to allow this Adjournment Motion I would just say a few words. After Sri Bommai, I may be permitted to say a few words.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್, ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಪಿನ ಕರ್ಮಕಾಂಡದಿಂದಾಗಿ ೭೦ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ....

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್ ಪ್ರಮೀಳಾ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಲೇ ನಮಗೆ ಬಳೆಯನ್ನು ಕಳಿಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳು ವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲೂ ಪುರುಷರ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಘನತೆ ಗೌರವ ಇದೆ...

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರಿಗೆ ಬಳೆ ಕಳಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅದು ತಪ್ಪು. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದು ವೀಕ್‌ನೆಸ್ ಸಂಕೇತ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಉಪನಾಯಕರು ಆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೇವಲವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಬಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಳೆ ವಿಚಾರ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಈ ೭೦ ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಷ್ಕರದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಉದ್ಯಮಗಳು ಏನಿವೆ ಇವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಹತ್ವದ ಉದ್ಯಮಗಳು. ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ

Most of them are defence industries ಕಾರ್ಮಿಕರು ೭೦ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಪು ನಡೆ
ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಮಹತ್ವವಾದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಕೂಡ ನಿಂತು ಹೋಗಿವೆ.
ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ್ ಏರೋನಾಟಿಕಲ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯ
ಕತೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹ ಯಂತ್ರಗಳು ಸರ್ವೀಸ್ ಆಗದೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇದರ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳದೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಿಂತುಹೋಗಿ ಅದರ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆ
ಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು
ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದದ ಮಾತುಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಂಪು ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ.
ಕಾರ್ಮಿಕರು ಚಳುವಳಿ ಹೂಡಿದಾಗ ಆಗಿದ್ದಂತಹ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ
ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ
ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸಂಪು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಏನೋ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ಮಾತು
ಕತೆಯು ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವುದು ನಮಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೂ ಈ ವಿಷಯ
ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮೊದಲು ಇಟ್ಟಿದ್ದಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೨೫ ರೂಪಾಯಿ
ಗಳನ್ನು ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ
ದ್ದಾರೆ. Payment of Rs. 25 per month or payment of lumsum of Rs.
1000 ಈ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸ್ಟೀಫನ್‌ರವರು
ಮಾತುಕತೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪುನ: ಅವರು ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ
ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು ಅಂದರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಸಂಚು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವ
ಭಾವನೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ತರಹ ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಆಳತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ.
ಇದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗು
ವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ ? ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಣೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರೂ
ಹೊಣೆಯಲ್ಲ, ನಾವೂ ಹೊಣೆಯಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆ ಇವತ್ತು
ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ್ದು, ನಂತರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾ
ಗುತ್ತದೆ . ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆಯನ್ನು ನಾವು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡಾಗ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ
ದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಪು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು
ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದುವರೆಗೆ ಶಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚಳುವಳಿ
ಯನ್ನು ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯ ಹಿಂಸಾಚಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆ ಯಾರೇ
ಇರಲಿ, ಅವರು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದವರು ಇರಲಿ, ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡು
ವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು
ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯದಂತೆ
ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಫಲವಾಗ
ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣದ ಕೈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತಾವು ಯಾವ ಅರ್ಥ ಬೇಕಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.
ತಾವು ಹಿಂದೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ, ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ, ಅದು ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ
ನಡೆದಿದೆ. ತಾವು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದು ನಮಗೆ
ಸಂತೋಷವಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರು ಕೂಡ ಬಹಳ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಇದ್ದರು. ಇದು ಕೊನೆ
ಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ, ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ? ಈಗ ತಾವು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ
ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೮೦ ಸಾವಿರ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೨ ತಿಂಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು.
ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಹರಿಸಿ, ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಚಳು
ವಳಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಭಂಗ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದರೆ, ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ
ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಆಗಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ
ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮನೆ ಮತ್ತು ಕೆಳಮನೆ ಸದಸ್ಯರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ
ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ತಾವು ವಹಿಸಿ, ಸಮಿತಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ

ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಕಂಡುಹಿಡಿಯೋಣ. ತಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ಬೇರೆ. ಎರಡೂ ಮನೆಯ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಿತಿಯ ನಿಯೋಗವನ್ನು ಕಳುಹಿಸೋಣ, ಅದರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ತಾವೇ ವಹಿಸಿ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದರೂ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಕೂಡದೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರ ಬೆಂಬಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ವ ಪಕ್ಷಗಳ ಸದಸ್ಯರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳವರನ್ನು ಕಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೆಹೋದರೆ ನಾವು ತಂದಂತಹ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಏನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದು ಯಾವುದೇ ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಿಯೋಗ ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ವರಿಷ್ಠರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಬಾರದೆ ಹೋದರೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿರಸ್ಕಾರವಾದರೆ, ಅದು ಸರಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನಿಯೋಗದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಅವರೇ ವಹಿಸಲಿ ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ ಇರಬೇಕು ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಯ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. It is a responsibility of the entire House. ಈ ಸಭೆಯ ೨೨೪ ಸದಸ್ಯರು ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ. ಸುಮಾರು ೭೫ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂತಿಮವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್‌ರವರು, ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕ ಮುಖಂಡರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಆಕ್ಷನ್ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನಿಯೋಗ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಜಾಯಿಂಟ್ ಆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಮಿನಿಮಂ ಡಿಮಾಂಡ್ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊರಬೇಕಾಗುವುದು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.— ಈಗಾಗಲೇ ಜಾಯಿಂಟ್ ಆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರ ನಿಯೋಗವನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಆಕ್ಷನ್ ಫ್ರಂಟ್‌ನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ.

† SRI C. M. ARUMUGHAM (K. G. F).—Mr. Deputy Speaker, this issue has come before this House for the second time. Every time we discuss on certain matters, but there is no follow up action. Though this has come up in the form of an adjournment motion, the Government must consider the gravity of the situation and act according to it to solve the dispute, To-day about 80 thousand workers are on strike for seventy one days and they are put to lot of tronbles; they are very hard pressed. But, yet I can assure the Chief Minister that the working class in Bangalore have not indulged in any violent activities and they have not also inducted any politics into it. May be, Mr. Deputy Speaker, some leaders have affiliation to political parties. They may address a meeting of working class but they are not inducting politics. Therefore I appeal to the Chief Mintster to kindly take up the issue. What we require to do is to arrange a meeting of J. A. F leaders with the Government of India particularly the Prime Minister; not with the Labour Minister nor with the Finance Minister. I could say that in the country to-day Sri Gundu Rao, our Hon'ble Chief Minister has very good equation with the Prime Minister. Some time ago, when I met the Chief Minister to tell that he must take up the issue with the centre, he said that he would not because of breach of trust in him by the workers, "If the strike is called off, I have the responsibility to meet the prime Minister", he said, But Sir, this is not possible. If the strike is 5 or 10 days old. it is possible. It is already 71 days. It is also not possible to coerce the workers to go to duty. Sri A. B. Jakanur, was not in the labour field. He became a Minister for Co-operation and now he is the Labour Minister. If a person in labour field is selected for the post of Minister for labour, he will have sympathy towards working class. He should try to help them and influence the management. Therefore, if a labour minister is powerful, there will not be any dispute. I do not know whether Sri A. B. Jakanur is powerful or not. There were no powerful labour Ministers except Sri Jagajivan Ram and Sri Sanjivayya. only after they became lobour Ministers, that this portfolio gained importance. Therefore, Sri A. B. Jakanur cannot do anything. It is the Chief Minister who can take up the issue. He has got two roles. One is that the law and order problem is the State subject. Every one all the 70,000 citizens of Karnataka are suffering. You will have to do it. You

may say 'it is not possible as they have not invited me to talk'. The Chief Minister can go and somebody cannot say that he should not go. It is wrong to presume that one cannot act. You have invited the Prime Minister so many times to our State. I have seen the picture of JAF leaders talking to the Prime Minister the other day. I thought some thing would be done. The Chief Minister must have some solution to end this strike. If he allows this to continue, nobody knows what would happen. There must be some meeting point. To have a meeting point, it is possible for our Chief Minister only, not other Minister. He must take it up. Sri S. R. Bommai suggested one thing. Well, this House Committee can go under the leadership of the Chief Minister. This is a very good sugestion. Government cannot put terms and conditions to the labour leaders. We will have the way for the JAF to meet the Prime Minister. The Prime Minister alone is competent. I need not emphasise the competency. Therefore, on this issue, we have to consider on compassionate ground the problen of 70,000 workers who are on strike. We have also to consider the law and order point. If you allow this, situation to continue anything may happen; that is our experience. Concerniuig law and order point and the workers' struggle, I appeal to the Government and the Chief Minister to take up the issue directly whether he is invited or otherwise, and can go and meet the Prime Minister any time and on behalf of the working class, he must arrange a meeting with Prime Minister and bring about a bilateral discussion by the JAF leaders with the Prime Minister and subsequently with other Ministers, The Chief Minister should take the entire responsibility to settle the dispute. Thank you.

೫–೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

†ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾಲೀಕತ್ವದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಷ್ಕರದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನೆನ್ನೆ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಅಹಿತಕರವಾದಂಥ ಘಟನೆಯು ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಜನ ಮಿತ್ರರು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆಮುರ್ಗಂ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ನಡೆದಂಥ ಗೂಂಡಾಗಿರಿಯ ಘಟನೆ ಏನಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಟಕ್‌ನ ಕೈವಾಡ ಇದೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘದವರ ಕೈವಾಡವಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಹಳ ವಿಷದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ? ಜೆ.ಎ.ಎಫ್. ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ಐ.ಟಿ.ಐ. ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕಾರನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇವು ಎರಡೂ ಸಹ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪು ಇನ್ನೊಂದು

ಸರಿ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ತಪ್ಪು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಕೇವಲ ಜೆ.ಎ.ಎಫ್.ನವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಮೀಟಿಂಗ್ ಹತ್ತಿರ ನಡೆದಂಥ ಹಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈ ಹಲ್ಲೆಯ ಹಿಂದೆ ಇರುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ದಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಕೇವಲ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೇಳಿದರೋ ಅಥವಾ ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಗೂಂಡಾಗಿರಿ, ಚಾಕು, ಚೂರಿ ಹಾಗೂ ಸೋಡಾ ಬಾಟಲುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಇದನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕಳೆದ 20 ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರೂ ಸಹ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಾಯಕರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅದರಂತೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಕೇವಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದೂ ಇದೆ. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಮೊದಲು ಆದಂಥ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಈಗ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಯಿತು. ಈ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು ಹಾಗೂ ಅದು ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ತಪ್ಪೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಹೇಳಲು ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಆಗದಿರಬಹುದು, ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದು ಏನಿದ್ದರೂ ಅವರವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಆ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಇವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಮುಷ್ಕರ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕಳೆದ ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ, ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ಅನಂತರ ನಾಲ್ಕಾರು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಕಾನೂನು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಪಕ್ಷಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾಲ್ಕಾರು ಪಕ್ಷಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಮುಷ್ಕರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 20 ದಿವಸಗಳಾಯಿತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮಾಲೀಕತ್ವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘದ ನಾಯಕರುಗಳಿಗೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡೇ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡು ನಾನು ಎರಡು ಸಲ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರು ಏನು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಮತ್ತು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮಾಲೀಕರಾಗಲೀ ಒಪ್ಪಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ತರಹದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಸಂತೋಷ, ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ನಾವೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಆ ಕಡೆಯವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನಗೂ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೋದಾಗಲೂ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಾಯಕರು ಹೋದಾಗಲೂ ಸಹ

ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮುಷ್ಕರ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ? ಈ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ನಿಯೋಗ ಹೋಗೋಣ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಈಗ ತಾನೆ ಬಂತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ನಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರ ಬೇಕೆಂದರೆ, ಇವರು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದು ಆಯಿತು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಗಮನವನ್ನೂ ಸಹ ಸೆಳೆದಿದ್ದೂ ಆಯಿತು. ಇವರ ಒಂದು ಮುಷ್ಕರದಿಂದಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಏರುಪೇರಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಹಾಗೂ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗದೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಕಾರ್ಮಿಕರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಬಹುಪಾಲು ಸ್ನೇಹಿತರು ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಸಾಲೆ ಸೇರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ ಕುರಿ ಇರಲೇಬೇಕು. ನಾನಾದರೇ ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರು ತಿಂದೂ ಸಹ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ತಿಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ ಎಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾವೂ ನೀವೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಿಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಮಾತು ಬಿಡಿ. I am known for this from the beginning, not from to-day, not from 5 years or 10 years, from my boyhod.

A MEMBER.—For what ?

SRI R. GUNDU RAO.—You were never known for such things. Why do you worry about this ? My school of thought is different. We never meet there. ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೀರೋ ? ವಯೊಲೆನ್ಸ್ ಆಗಿದೆ, ಅಶಾಂತಿ ವಾತಾವರಣ ಬರುತ್ತಿದೆ ಹಿಂಸೆಯ ವಾತಾವರಣ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಡೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನೋಡುವಂಥಾದ್ದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಚಾಕು, ಚೂರಿ, ಚೈನಿನಿಂದ ಹೊಡೆಯುವುದು, ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಧಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಏನೇ ಆಗಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥಾ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಜೆ.ಎ.ಎಫ್. ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ಅವರು ಹೋಗುವಂಥ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನೀವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಥ ಹಕ್ಕು ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್‌ಗೆ ಹೇಗೆ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥಾ ಹಕ್ಕು ಯೂನಿಯನ್‌ಗೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. It is not the monopoly of any particular individual or Union, There may be a Union which may say "please don't go to work". If you go to work we will see how long the police protection will be there and how long the volunteers will be there, We will also not allow your children to go to schools." These threats are already there. At the same time, the other Union

has also got the right to ask the workers to go to work. Whether the workers will hear them or not, it is not the business of the Government or anybody. But right is a right. When a particular Union has got a right to tell the workers not to go to work, at the same time another union has also got a right to tell the workers to go to work. It is for the workers to decide. It is not for the Unisoniste to decide. As a Government I have got information and I havo received a number of complaints, that the workers are willing to ga for work but these people are threatening them with chains, sody bottles and other things. As reports stand today, the other partn union also went round requesting the workers to go for work. Whe? they went for canvassing, their car was burnt. It it right there ? Many members spoke of violence. Yes, violence is a violences Whether it is A or B or C or D, violence is a violence. One of my friends- Sri B. Subbayya Shetty quoted that one particular Union President has said : 'We will meet the war with war.' Another leader also said we are prepared for war. He has not said that we are prepared for peace, because is there. He never said that we will go by peace. That is how the rivalry has started. It is a common phenomenon. One Union may there with hundred people more membership and another union may have only fifty members. But still it is a union. The hon. members said about INTUC. In INTUC there are two INTUCs. Thare may be three INTUCs tomorrow, we do not know. So all these things have happened. ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್‌ಗೆ ನೀವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಚಾಕು, ಚೈನು ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಹಕ್ಕು ಹೇಗೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಹಕ್ಕು ನೀವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಹಕ್ಕು ಇನ್ನೊಂದು ಯೂನಿಯನ್‌ಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗಲಾಟೆ ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಯಿತು ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಂಟಕ್ ಅವರ ಕಾರನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಒಂದು ಘಟನೆಯಿಂದ ಈ ಘಟನೆ ಆಗಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಆ ಎರಡೂ ಕಡೆಯುವರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೈಕೆಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಅವರು ಅಲ್ಲಿನವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು, ಇಲ್ಲಿನವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡೂ ಕಡೆಯುವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳು ತಪ್ಪು. ಅವರು ಕಾರನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದು ತಪ್ಪು ; ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ. ಯಾರೇ ಮಾಡಿರಲಿ, ಎರಡೂ ಘಟನೆಗಳೂ ನಡೆದದ್ದು ತಪ್ಪು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, If you want to discuss this issue above politics, let me make it very very clear. If you want to discuss above politics and on non-party basis, then whoever commits mistake, it is a mistake ; whoever commits violence it is a violence. Whoever do it peacefully, it is alright. In that spirit we have to move. It is not correct to say that the Chief Minister is responsible for everything. Did the Chief Minister ask to do all these ? Then the essence of the argument goes away ; the essence of the issue will go away. Then this issue will be turned down. It is not the issue between the labourer and the employer.

It is not the issue between the Central Government and the Unions. The issue will be between political parties. They try to accuse the Chief Minister if any issue comes.- Whether it is national issue or any other issue, it is the issue of Chief Minister. When they try to accuse the Chief Minister, the Chief Minister has also got equal right to say that you are making politics and it has got nothing to do with the workers interest. You yourselves will say, that we have a Chief Minister who has taken keen interest in this, and he went twice to Delhi and discussed for hours together. Even Sri F. M. Khan President of INTUC and Sri M. S. Krishnan went to Delhi and discussed there. Probably, the Centre may not agree and therefore, Sri F. M. Khan has issued a statement, saying that the Delhi talks have failed. Suppose, the Delhi people call and agree to cold a meeting, then we will go. When they are not prepared to meet, the Chief Minister is not going to Delhi. So, Sri F. M. Khan has made the issue very clear. If you want to discuss anything, it is difference between issues and issues......ಎರಡೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೂ ಮಾಡೋಣ, ಯಾವುದನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೂ ಮಾಡೋಣ, ಯಾವುದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೂ ಮಾಡೋಣ. This Assembly has seen so many opposition parties ; it has seen so many groups. There is nothing wrong. ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ನಿಮ್ಮದೇ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ. Ultimately there people to decide. We are only fighting here. That is not the issue. Sri S. R. Bommai and Sri C. M. Arumugham said that we have taken this issue on the floor of the House and we are all smypathisers. They also said that for adjournment motions and walk-outs, If the Government does not yield, then the Government will lose sympathy of the whole people of the State. I say, it cannot ; it will never lose the sympathy of the people. Let me tell again and again, don't make politics in such issues. Otherwise, the issue will go away and the purpose will be changed. That is what I want to make very clear to you. This is not matter where you can play politics.

This is an issue concerning 70 to 80 thousand families. I am sure, you cannot take it for granted that all the workers are with you bacause they are not attending to the work. No. They are not with you. Don't think like that. I know how much they are concerned about to go to work but the circumstances have prevented them from not attending the factory. They may be under the impression that their problems would be solved in a day or two, but 60 days have passed. No settlement is reached. Therefore, I request hon. member Shri Michael Fernandes who is one of the conveners of the Joint Action Front not to stand on prestige and to convince the workers to call off the strike. The issue now before us is not of one

individual or any member of the Joint Action Front. It is an issue concerning 80,000 workers. So you have to take a decision now. Of course, on this issue, there have been discussions in both the Houses and also in the Parliament. Many of our hon. members representing Karnataka have raised this issue in the Parliament also, So, the Joint Action Front has made this issue both at the State and National level. Now it is for you to call off the strike and tell the workers that we have made our efforts in this direction and also brought to the notice of all the members of the Karnataka State Legislative Assembly and Assembly is aware of the seriousness of the matter. Apart from this, now there is a suggestion that an all-party delegation should go to Delhi to convince the Government of India. Again let me make it very clear that it is a suggestion made by hon.members Shri Devegowda Shri C.M. Arumugam and Shri Devegowda made a point that this could be done if Joint Action Front is to co-operate in this behalf. So, it is now for you to call off the strike. If the strike is called off Heaven will not fall and prestige will never go down. You can convince the labour leaders and I am sure that they would agree to this proposal. Sir, I was also once a labour leader. I know the problems of the labourers. I have led so many delegations on behalf of the labourers but not of this magnitude. It was very small in number. So, it is for us now to reach a stage. This cannot be done unless the strike is called off because we should have a meeting point to thrash out the problems. Otherwise the strike will go on and violence will occur here and there because one union says that we will go for work and other union will say that we should not go to the work. It is a chain reaction resulting in injuries to each other. This is what is happening now. ಇವೊತ್ತು ಯಾರೋ ಬಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವೇ? ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ...ಗಲಾಟೆಗಳು ಆದರೆ ಆಗ Government has to maintain law and order. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಬಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. They are all our brothers and sisters. They are not our enemies. In a way we are also labourers, though we are not getting the salary paid to a Class-IV employee of the Life Insurance Corporation of India. It may not appear in the press or there may not be much advertisement about the sympathy towards the workers. But at the same time the Government is very much concerned about the welfare of the workers and the citizens of this country. Therefore, I request through you, Sir, the labour leaders to convince the workers to call off the strike and tell them that the Government would do its best to settle their problems. If they do so we will entrust the responsibility as per the suggestions made by Shri Bommai. I do not stand on prestige. I am not dealing with things like previous Govern-

ment in the case of workers. I know what statements they have made about the workers. I do not want to go into that now. I do not use certain language which my predecessor used against the labour leaders.

AN HON. MEMBER.—Sir,.......................

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.— ಆವಾಗಲೂ ಕೂಡ ನೀವೇ ಇದ್ದಿರಲ್ಲಾ. ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಿದವರೆಲ್ಲಾ ಅತ್ತಕಡೆಯೇ ಜಾಸ್ತಿ ಕೂತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ. ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂಧಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸಿಂಬಲ್‌ನಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿರುವವರು ಅತ್ತಕಡೆಯೇ ಕೂತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ. ಹೋಲ್ ಸೇಲ್ ಆಗಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ. ಅದೇ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯ್‌ರವರು, ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು, ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ರವರ ಹಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನೀವು ಆ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂಧಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದು ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಈಗ (ಯು) (ಜಡ್) ಪಾರ್ಟಿ ಅಂತ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರವರಿಗೆ ಪಾರ್ಟಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದವರು, ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಿದವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಪಾಪ ಅವರು ಜನರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದರಂತೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಇಲ್ಲ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು. ಅಧಿಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಇವತ್ತು ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರೇನು? ಮೊನ್ನೆ ಲೋಕದಳದಲ್ಲಿದ್ದಂತವರನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ, ನೀವು ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವಂಥವರು, ಕೆಂಪು, ಹಸಿರು ಅಂತ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ತೂರಿ ಕೊಳ್ಳುವವರು ನೀವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಟ್ಯಾಂಕ್ಟಿಟಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಮಾತ್ರ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರವರು ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಲಿಲ್ಲವೋ? ಅವರು ಮೊದಲು ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದವರು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯ್‌ರವರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಸಭೆಯ ಸಮಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.— ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದವನು. ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಿರುವ ವಿಷಯ ಆಮೇಲೆ ಏನೇನು ತಿಂದಿದ್ದೇನೆ, ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ನಗು......)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದು, ನಿಜ, ಅದು ಸಿಗಬಹುದೆಂದೇ ಬಂದಿರಿ ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ೧೪ ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ನಾಳೆಯೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಸಹ ನೀವು ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಬನ್ನಿ. ಪಾಪ, ಬೇಕಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಸಹ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಎ.ಜಿ ಕೊಡಗಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿ, ಆದುದರಿಂದ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿಯೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

೬-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಅದಕ್ಕೂ ಏನು ಬೇಜಾರು ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಹೇಗೆಂದರೆ, ನಾವೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ

ಮತ್ತು ಅವರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂಜೆಯ ಫಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅಡ್ಜಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಆ ಫಲ ದೊರಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.- ರಾವಣೇಶ್ವರನಿಗೂ ಫಲ ದೊರಕಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ರಾಮನಿಗೂ ಫಲ ದೊರಕಿತ್ತು. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಫಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ, ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯೂ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ; ಆಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಈಗಲೇ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ನೀವು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಕೊಡಿ. ದೇವರು ಫಲವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ರಾವಣೇಶ್ವರನಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ, ರಾಮನಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ. ಫಲ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಈಗ ನಿಮಗೂ ಬಂದಿದೆ, ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಫಲ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಆ ಕಡೆ ಹೋದರು, ಈ ಕಡೆ ಬಂದರು ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ ? ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದೇ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ನಾನು ಎದ್ದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರು ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳದೇ ಹೋದರೂ ಅವರು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಧಾಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವರದಿಂದ ನನಗೆ ಎಲ್ಲವು ಚನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ವಾಯಿತು. ನನಗೆ ಸ್ವರ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಏನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ. ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೀವೂ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ನಾನೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಅವರ ಇಷ್ಟ. ಆ ಪೂಜೆಯ ಫಲ ನಿಮಗೆ ಈಗ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಸಂತೋಷ. ಈಗ ನಿಮಗೆ ೧೫ ತಿಂಗಳ ಫಲ ದೊರೆತಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಫಲ ಇವತ್ತು ಇರಬಹುದು, ನಾಳೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದು ಬರುತ್ತದೆ; ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು, ಇದೆಲ್ಲ ಟೆಂಪರರಿ ಎಂದು. ನಾನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದ ಎಂದು ಹೇಳದೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವುದು ಒಂದೇ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮದು ನಿಮ್ಮದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಗಂಡ-ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಯಿತು ಅಂದ ಹಾಗೆ ಹಳೇ ಕಥೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇರಬಾರದು; ಇವರು ಇದ್ದಾಗ ಅವರು ಇರಬಾರದು, ಹೀಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಇದ್ದಾಗ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಗುವುದಲ್ಲ, ಕೂಸು ಹುಟ್ಟುವುದೇ ತಪ್ಪಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಕು: ಪ್ರಮೀಳ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನೋಡೋಣ.

ಕು. ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ನಾನು ಧರಣಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ.........

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಕು. ಪ್ರಮೀಳರವರ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀಮತಿ ಶರ್ಮ ಅವರನ್ನು ಕೇಳೋಣ.

SRI K. BHASKAR NAIUD.—She has no labour problem. So, she is not worrying about it.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ತರಹದ ನಿಷ್ಠೂರ ಭಾವನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ಮೊದಲು ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು ಎಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ನಂತರ ನಿಯೋಗ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಡೋಣ. After all, this is a very crystal clear issue. We will discuss it above politics. Let us not mix it up with polities at all. I will go by the decision made by Sriyuths H. D. Devegowda, S. R. Bommai and C. M. Arumugham, subject to the condition that they should call off the strike and leave the matter to all the leaders of all political parties. I am not telling that you should leave it to the Government and my party alone. Let me make it clear, I am not asking to leave the matter entirely to the Chief, Minister and the Government only. I am prepared to co-operate as one with you, but not as the Chief Minister. ನೀವು ಪ್ರೆಸ್ಟೀಜ್ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ. I will co-operate as a citizen of the State and as a citizen of the country. But, please do not stand on prestige. You please convince them to call off the strike. ನೀವೂ ಕಾಲ್ ಆಫ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ವಿಷಯವನ್ನು ನಮಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಬಗೆ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ತಾವು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಕಾಲ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಂದಿರಿ. ತಾವು ಕಾರ್ಮಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹರಾದ್ದರಿಂದ ತಮಗೆ ಎಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು 20 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರನ್ನು ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಕರೆದು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ಕಂಡೀಷನ್ ಅನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್‌ರವರು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಕೂಡ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಆ ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಠಾಕ್ಕೂರ್‌ರವರಿಗೆ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಮೊದಲು ಜನರಲ್ ಬಾಡಿಯನ್ನು ಕರೆಯಲಿ. ಅವರು ಮೊದಲೇ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ವಿಷಯ ಈ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು the entire House consisting of 225 Members, is extending its co-operative hand to solve the problem and it is the view of this House that a delegation should go to Delhi to meet the leaders concerned to solve this problem ; I do not think anybody can give a better offer than this.

SRI D. DEVARAJ URS.—After all, this is a suggestion.

Sri R. Gundu Rao.—I am agreeable for this suggestion. But, my only request is that they should convince the workers to call off the strike. When all the Opposition parties' suggestion is there, when all are joined together to see that the interest of the State, interest of the nation, interest of the workers and their families and their children should be protected, we will also become one with them and lead a delegation to Delhi, meet and try to convince the leaders concerned. When this is the situation I do not think they can expect a still more better offer than this type of mediation and liasoning. This is the august body of the State the entire State's responsibility vests in this House. As such all the Members are here and there is no Government and the Opposition as such; all are one, we will go and convince them. I am not telling that I will alone solve this problem.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.—ಈಗ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಜಂಟೀ ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿಯು ಕೇವಲ ಜಂಟಿ ಸಂಚಾಲಕರು ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಇಡೀ ಜಂಟಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿ, ನಂತರ ಸರ್ವಸದಸ್ಯರ ಸಭೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, we have to go into the dynamics of a strike situation. Here we are all interested, but yet we are detached. We are not in the fight. We are not in the strike—forget me, but the House as a whole is not in the strike. The workers are in the strike, but they are not only Bangalore workers. There are 1,25,000 workers on strike spread thoughout the country in seven different States. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಅನುಭವದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ದಿವಸ ಇಂತಹ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಪ್ಪಕೊಳ್ಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ. I cannot discuss the strike issue here since it is not the subject. ಆದರೆ ಮುಷ್ಕರದ ಡೈನಮಿಕ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಆದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮನೊಭಾವನೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಾಳಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. This House is taking a mediatory role. The worker is happy about that role, but he wants the result arising out of that mediation, and then only he will say that it is an honourable way out of the strike. So if the withdrawal of the strike is made a pre-condition, ನಾವು ಇಷ್ಟು ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಚರ್ಚೆಯಾಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಬಹುದೆಂದು ನನಗೊಂದು ಸಂದೇಹ ಬರುತ್ತದೆ.

Sri R. Gundu Rao.—I know the workers minds. It is not that the workers alone are interested in the settlement, we are also equally interested in bringing about the settlement, but it should be by Co-operation and understanding, and not otherwise. The workers never knew that this House will come to this conclusion. The JAF leaders can call the General Body Meeting and convince the members are the suggestions that have come from the hon. Membars of the House and the Government. I know, it will be a bit difficult for Sri Fernandez to do this since different political parties are involved

in it. I also know that it is not so easy to take the responsibility, but he can call the General Body tomorrow and enlighten them in the light of the discussion that we have just had now. They can convince them which is the better agency, which is the better liasion to settle this issue in the State. I do not think that any individual can settle this issue in a manner he wants. This House is the collective body, august body. They must have faith on somebody, somewhere. I do not think that there is any other place better than this House. We will again meet and discuss the issue tomorrow. Let us come to some conclusion in the interest of the workers. Let us calm down the atmosphere first. Let the hon. Members Sri Fernandez. Sri Kakkilaya and Sri Pampapathi take a decision and let us know. Let them also inform the Leader of the Opposition or Sri Bommai or Sri Devegowda or Sri Arumugham and take a decision. I am prepared and my party is prepared to extend the fullest co-operation, the moment they take a decision. Let us clear the atmosphere first and then we will discuss. Therefore, there is no urgency and you can close the whole matter.

SRI S. R. BOMMAI.—Sir, I wish to make a submission. ಈ ಕಡೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಸಿಗದ ಹೊರತು ಸಂಪು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಂಖಿಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಯೋಗ ಹೋಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇತ್ತು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಂಪು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಿಯೋಗ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಷರತ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡೂ ಸದನಗಳ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ನಿಯೋಗ ಏನು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಂತ್ತದೆ. ಇದು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಇರಬಾರದು. ಸರ್ವಪಕ್ಷೀಯ ನಿಯೋಗ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ " ಸಂಪು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ " ಎನ್ನುವ ಪೂರ್ವಾಭಾವಿ ಷರತ್ತನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್ ಗುಂಡುರಾವ್.—ನಾನು merit of the Case ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೇಳಿರುವ ಬೇಡಿಕೆ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅವರ ನಿಲುವು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. To clear the atmosphere, this is the one way they can do, in the interest of everybody. That is all I can say.

SRI D. DEVARAJ URS —Sir, although I was not present in the House during the discussion of this adjournment motion, I am not new to this topic. I am generally conversant with what has been going on eversince the strike which has been going on even now and which has lasted for nearly 70 days. The adjournment motion confines itself to an incident wherein one of the leaders of this trade union. there are many Trade Unions, one of the trade union is lead by Sri D. Rajagopal, who is a Member of the Legislative Council and

he has been attacked alongwith others, by a group of people probably on behalf of the rival group or one section of the working class who are interested to resume their work or may be inspired goondas, whatever it is. The adjournment motion has been brought here with a view to highlight this point, namely that a Member of the Legislative Council, a leader of the trade unions, and also a member of the JAF has been attacked. This has created a very unhealthy atmosphere in the State and naturally it enrages the already worngly rubbed or rightly rubbed orkers whose sentiments are very much affected by this incident. I am happy to note that during the course of the discussion on this subject, the pros and cons of the strike that is going on, the pros and cons of the position or the stand that has been taken by the Joint Action Front as well as the Central Government Management has been discussed or debated, in a way highlighted. I was not p esent in the House during the course of the discussion of this subject. Just now, I realised that there has been a suggestion by senior hon. Members of this House that the whole House should take upon itself the responsibility of making a last effort, *viz.*, to approach through a Committee constituted or through an understanding whatever it is, the *modus operandi* regarding the constitutional committee is not so relevant, but all the respresentatives of various political parties including the Treasury Bench of both the Houses should make a be-hive to the Central Government and approach them stating that the law and order position is going from bad to worse a situation has been created whether some section of the strikers is reasonable and some section of the strikers is unreasonable, and they must put an end to the strike. We cannot come to a conclusion or we cannot say that we are the arbitrators. We cannot arbitrate on this, at best we can give the well meaning ideas. But, the House represented by all the parties of both the Houses, what is it that we can do at best ? We can at best become petitioners requesting the Central Government to solve this problem. The Chief Minister of a State, as long as he is a Chief Minister, rules the State. Whether he belongs to 'X' party or 'Y' party that is not relevant here. But he is the Chief Minister and we have to respect him, regard him as a Chief Minister. He may belong to any party. Our Chief Minister has taken the trouble to call the Joint Action Front members to discuss the problem and after having discussed, he said that he would do his best and even he went to Delhi once or twice. I have been going through the press about this issue. He did come and said that he has failed to impress on the Government of India, the case that the Joint Action Front has taken on behalf of the workers. Am I correct ? If you say that it is wrong, I am prepared to accept it.

SRI R. GUNDU RAO.—I said that unless they call off the strike, they are not prepared to do anything. That is what I said.

SRI D. DEVARAJA URS.—You went to Delhi as the Chief Minister of the State who heads the administration to tell the Government of India that this problem should be solved. I do not know whether you went with the idea of solving it. It was not your suggestion. Today you may be saying it.

SRI R. GUNDU RAO.—I went there because the leaders wanted me to represent the matter. I just conveyed what they have said.

SRI D. DEVARAJ URS.—Last time when this issue came before the House, I would request the Leader of the House and the Chief Minister to kindly look into the records and read what I have said. It is not enough if he simply goes to Delhi and plead with them. Of course, he has every right to plead with them. I do understand and appreciate that the Chief Minister happens to be in a very difficult and delicate situation. The Prime Minister at the Centre and the Chief Minister at the State belong to the same party, So, I do not find any fault with the Chief Minister going to Delhi and discussing the issue with the Ministers concerned or the Prime Minister. Even the JAF, leaders went to Delhi. I do not know whether they went on their own or they were called for.

SRI MICHAEL B. FERNANDES.—We went twice. Once we went by ourselves and once we were called.

SRI D. DEVARAJA URS.—So, this is the position. Sir, what is it that we are discussing ? We are saying that a Committee comprised of members of all parties should go and represent the issue. Of course it is a suggestion. When the suggestion was made, I was not present. Even if I am not present, if any suggestion is made here, I need not go through all the speeches made here to understand what the suggestion was. Sri S. R. Bommai made the suggestion and clarified that we cannot request them to call off the strike and with that pre-condition we do not want to go. That is what he meant just now. Sir, I cannot be a party, at any rate, to say here that you should call off the strike or to say that you should give them whatever they want. Things have come to a stage where I want the Government to clearly understand their position, however high and mighty the Central Government might be. They are a party as much as the JAF is another party. The two parties are warring with each other. One party is fighting that the parity of minimum wages should be kept up according to certain understanding of the agreement. I maintain and repeat that the Central Government are no more a Central Government, so far as labour matters are con-

cerned. They are a party to it. As long as they are a party, we cannot order unless the Central Government and both the State Government and the State Legislature order. Otherwise, what is the point in going together separately or severally ? I cannot be a party to the petitioner before the Central Government.

SRI R. GUNDU RAO.—That was the suggestion thrown by the other side. You can impress in your own way and give your suggestion. You can be a party or cannot be a party, We are not bothered. The suggestion came from the opposition side only and I was answering to it. This suggestion did not come from the treasury benches.

SRI D. DEVARAJA URS.—Whether this side or that side, you were accepting it. If you want to accept, you can go. But we cannot accept.

SRI H. GANGADHARA.—Let us know your suggestions.

SRI D. DEVARAJA URS.—I have to give my suggestions. Before that I have to point out in this House, what the loopholes are.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I think the Leader of the Opposition need not order for suggestion. He can give his suggestions.

SRI D. DEVARAJA URS.—I am not ordering. If you want to accept my suggestion, you can accept it. It is your lookout, You are very capable, very careful, very honest. Therefore, now it is not a question of our House constituting a Committee and going to Delhi. It is this Government's responsibility. The Central Government have taken a stand, perhaps according to the press reports, they have offered something by way of minimum relief. The relief is of two kinds. One concerns with the hike in the wages and the second concerns with what is called the minimum parity wages. If I am wrong my friends will correct me.

6-00 P.M.

For that they say that they are going to give a thousand rupees.

DR. H. L. THIMMEGOWDA.—They have now given up parity of wages, They want only one increment plus Rs. 25/- and Rs. 700/-.

SRI R. GUNDU RAO. Do you agree for that ?

SRI D. DEVARAJA URS.—They have not agreed. Then the matter is easier.

SRI R. GUNDURAO.—Why do you differ ?

SRI D. DEVARAJA URS.—How did I differ ? Have patience to listen. I have carefully listened to what you have stated. I am

neither disagreeing nor differing. Then, the matter becomes easier, I said. That means, the Joint Action Committee has also come down a little, whatever it is, whether this much or that much. In the beginning, they wanted parity of minimum wages. Now they have given up their stand. That means, they have agreed for something less though, according to them, it might affect adversely the labour. They may have come down in their demands and demanded something less than the parity of minimum wages. Now, I remember the statement made by the Union Minister who is responsible for this industry viz,, I.T.I. I am told, I may be right or wrong, he has been given the responsibility in this matter of the strike and these demands and so many other things. He appears to have taken a stand, according to the press, that "This is all what we give. Either you take it or leave it." This appears to be the attitude on the part of the Union Government and Union Minister namely Mr. Stephen. I do not know.

SRI R. GUNDU RAO.—He has clarified it later.

SRI D. DEVARAJA URS.—I am sorry, I do not know. I have not read beyond that.

SRI R. GUNDU RAO.—He has not said "You take it or not".

SRI D. DEVARAJA URS.—But it amounts to that. He said "This is all what we do. Nothing more.'

SRI R. GUNDU RAO.—He meant "What we can offer." That is what he said.

SRI D. DEVARAJA URS.—Alright, if he has clarified later. But the result is : "This is what we do. Beyond this we cannot do anything." Now there is a labour Minister in the Centre. Of course, any way I cannot say anything and attribute anything that he has done something wrong because a Labour Minister in the Centre, strictly speaking according to Law, he has nothing to do with the strikes.

SRI R. GUNDU RAO.—It is the Management.

SRI D. DEVARAJA URS.—Yes. So, who is responsible for the labour-industrial relationships ? It is our State Government and our State Government alone. That is Law. This I said in the beginning. It is coming to that even now. You cannot deviate from that unless the law is changed Therefore, the Central Government is a party however high and mighty it might be. So far as industrial dispute is concerned, it is one party. So far as the labour is concerned, the Joint Action Committee Members are the leaders—I am not on behalf of the workers—and they are the party. The

Government of Karnataka is not taking up any sides and it should not take up any sides. If they are not taking up any sides, it is well and good ; if they are trying to take up sides, I would appeal them not to take any sides, either on behalf of the labour or on behalf of the Central Government employers. So sir, under the situation, what is it that the State Government could do? If the Central Government were to say—I have heard and I think the Chief Minister must also have marked it, on some other occasion or some other event—that the maintenance of the law and order is the State Government's responsibility, they have stated the fact as it is and the Constitution as it is Nothing more, nothing less. So, if the law and order position deteriorates and if it goes wrong, they want the State Governmeut to bear the responsibility. If there is a labour dispute, then also the State Government has the responsibility, according to the Constitutron or according to the Act. So, if the State Government were to bear the responsibility of the maintenance of law and order, that is the matter which we wanted to discuss, here is more of law and order position. There we have right to attack the State Government and say 'you have not done this, you have not done that.'' They may have every right to defend saying "We have been treating everybody alike.'' That is a different issue. Here, the question is how to maintain industrial peace in the State when the strike is going on?—whether the strike is legal or illegal. As I understand the law......

SRI A. LAKSHMISAGAR.—It is illegal.

SRI D. DEVARAJ URS.—How?

SRI A. LAKSHMISAGAR.—The conciliation proceedings wer' Initiated. They were not successful. Under the provisions of the Industrial Disputes Act, they must refer this matter to arbitration which has not been done. It is the responsibility of the State Government.

SRI D. DEVARAJ URS.—Have they referred to arbitration or adjudication?

SRI A. LAKSHMISAGAR.—No.

SRI D. DEVARAJ URS.—Then, how do you say it as illegal? Again it is a matter of opinion. That is all. Therefore, please don't be under the impression. I have the copy of the letter which I have written to the Prime Minister and which is an open letter and which has come in the Press. Kindly go through it if you have not gone through or I will send a copy.

SRI R. GUNDU RAO.—We have gone through it. Your argument never helps.

SRI D. DEVARAJ URS.—Sir, I do not know whether my argument helps the State Government or not and I do not know whether my argument helps the Joint Action Front or not. But if you think that my argument helps you, you feel happy and take it.

SRI R. GUNDU RAO.—I am always happy.

SRI D. DEVARAJ URS.—Your being always happy is different from your being now happy. I will have to say, if they do not tackle this problem taking the responsibility on the State Government, it is usually alright according to the Constitution as well as the Law, they will be failing in their duty. This is my point. If you fail in your duty, ofcourse, theaw and order situation follows I only say if the Government even now on our behalf, you can go. What is the point in all of us going? I am trying to tell you that suggestion is not proper at all. Who ever has given that suggestion, I am saying, it is not correct. That is my stand; that is my opinion.

SRI R. GUNDU RAO.—That is good.

SRI D. DEVARAJ URS.—I want the State Government to take the responsibility. Perhaps it suited you. That is why you tried to take advantage of it. I am trying to review it and say that cannot happen. You have to bear your responsibility. Either you take credit or you take the debit. We do not want it, If you want to get credit, if you solve the problems, you will get the credit. If you cannot solve the problem, you will get, to that extent, the dis-credit also. For both, you must be prepared, my dear Chief Minister. We neither want this nor that. Therefore, we want only the solution for the maintenance of the law and order.

SRI R. GUNDU RAO.—You do not want solution. That is why you are putting forth abstacles. The Suggestion has come from your side.

SRI D. DEVARAJ URS.—Please don't say your side and our side.

SRI R. GUNDU RAO.—It is most uncomfortable to you.

SRI D. DEVARAJ URS.—It is the shove off of the responsibility.

SRI R. GUNDU RAO.—It is comfortable to the State.

SRI D. DEVARAJ URS.—It is not comfortable to the State. You cannot say, by calling everybody, 'I have solved it'. It is your responsibility I am not running the Government. You are running the Government. It is the responsibility of the Government. Why should I take the responsibility? When I come there, I will take responsibility.

SRI B. B. SAYANAK.—On a point of order Sir, Have you extend the time of the House? What is going on here Confrontation between the Chief Minister and the Leader of the Opposition. The leader of the opposition has run tne Government. I want to know from him what is the categorical suggestion to solve this problem

SRI D. DEVARAJ URS.—Mr. Deputy Speaker, you have permitted me to speak. Let the hon. member have patience. He cannot dictate What is that suggestion you want?

SRI B. B. SAYANAK.—I am not dictating. You are the leader of the opposition.

SRI D. DEVARAJ URS.—I am talking because I am leader of the opposition. Here, the question is, the Government of the State should take up its responsibility to tell the Central Government or to conciliate between the Management of these industries and the labour leaders at any stage-whether it may be at the Commissioner of Labour or even the Chief Minister on behalf of the Government. He can conciliate. Conciliate in the sense, call both the parties again and let him try to know each side. Here if the Central Government were to say "we are not going to send our representative", then, Sir, I would tell the Government that they will be placing themselves in wrong position, they will be in wrong paths. You have the right to say that "we are going according to law". That right you should have. The Central Government would not prevent you. It cannot say 'you don't arbitrate or send it for adjudication'. The labour leaders have come down a step The latest information is that the Central Government I do not want to say or disclose the sources from where I gathered the information, the Central Government say 'Nothing else'. "What we have said, we have already said, if you accept it, please do otherwise we don't care? This is not conducive for the State and the State Government to maintain law and order In one breath, the Central Government says it is the State Government's responsibility to maintain law and order and it is the State Government's responsibility to maintain industrial peace and in another it says that this is what we can do; If you take it, otherwise can do nothing. That attitude they exhibit. The State Government should see that something is done. Supposing the labour leaders asked hundred per cent, they can say 80 or 70 or even 60 or whatever it is; some viamedia could be worked out as between the stand taken by the Joint Action Committee and the stand taken by the Central Government or Management-strictly speaking, it is the management. Now let the State Government find out to what extent both the parties could come together. If there is some gap left, you

say 'I will send it for arbitration' You have got every right to say that. This is my suggestion. Leaders of this House going there is no use. What is it that we can say? We cannot tell these people to stop this. If you go to talk to them, they cannot say, why you have come here, we have already discussed this issue and we are not prepared again. Let the State Government consider both aspects of the responsibility of the State Government. Central Government is shoving off its responsibility. If something happens in the State, they will accuse you, hold the State Government responsible for the law and order maintenance. The Central Government must accept the legal position that the State Government had every right to arbitrate or send it for arbitration and mediate between these two parties and I hope the Chief Minister will not shove off its responsibility. I hope the Central Government will listen to you they have got to listen to you, the State Government. They have got to exercise certain authority under the law. Thank you very much.

SRI MICHEAL FERNANDES.—I want some clarifications ...

MR. DEPUTY SPEAKER.—You have discussed enough.

SRI MICHEAL FERNANDES.—Sir....

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please resume your seat. I have given enough time to all of you.

(Hon. Member Sri Micheal B. Fernandes withdrew from the House)

MR. DEPUTY SPEAKER.—The matter has been directly or indirectly discussed in the garb of seeking my consent. Members were allowed to make their submissions in view of its importance. However, as Hon. members know, strikes and lockouts are routine administration of law and order and not fit subjects for adjournment motions. I therefore with-hold my consent to all the notices of adjournment motions connected with the strike and law and order situation. Now the next item, Bill for Introduction.

LEGISLATIVE BUSINESS

Karnataka Ayurvedic and Unani Practitioners Registration and Medical Practitioners Miscellaneous Provisions (Amendment) Bill, 1981

Leave to Introduce

SRI A. K. ABDUL SAMAD (Minister for Health and Family Welfare).—I beg to move :—

"that leave be granted to introduce the Karnataka Ayurvedic and Unani Practitioners' Registration and Medical Practitioners' Miscellaneous Provisions (Amendment) Bill, 1981"